

Copii și tineri în asistare

Descoperă-ți drepturile!

CONSTRUIND O EUROPA CU SI PENTRU COPII

SOS CHILDREN'S
VILLAGES
INTERNATIONAL

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

Copii și tineri în asistare

Descoperă-ți drepturile!

Construind o Europă cu și pentru copii

www.coe.int/children

Consiliul Europei

Această broșură a fost tipărită cu sprijinul generos al Guvernului Finlandei.

Design grafic: The Big Family
Ilustrații: Melinda Julienne / © Consiliul Europei
© Council of Europe, Noiembrie 2009

Consiliul Europei
F-67075 Strasbourg Cedex

Cuprins

	Introducere	5
	1. Faza de luare a deciziilor	
	<i>Folosește-ți drepturile pentru a lua cea mai bună decizie de asistare</i>	13
	2. Faza de îngrijire	
	<i>Viața ta în îngrijire alternativă</i>	19
	3. Părăsirea asistării	
	<i>Ce se întâmplă în continuare?</i>	27
	4. Ia cuvântul!	
	<i>Folosește-ți dreptul de a participa</i>	31
	Glosar	
	<i>Ce înseamnă de fapt?</i>	35
	Află mai multe și implică-te!	39

Introducere

Despre ce e vorba în această broșură?

Trei tineri îți vor spune povești – ale lor și ale altor copii și tineri asistați. Aceasta te va ajuta să înțelegi mai bine care sunt drepturile tale ca tânăr asistat și dacă aceste drepturi îți sunt respectate.

Vei mai găsi și câteva exemple concrete de probleme care apar pe parcursul procesului de îngrijire care te vor ajuta să iei decizii și să-ți îmbunătățești comunicarea cu asistenții sociali. Faptul de a-ți cunoaște drepturile și ce înseamnă aplicarea lor în viața ta zilnică te va ajuta să-ți exprimi punctul de vedere și să-ți asumi un rol activ în propria ta asistare.¹

Îngrijirea alternativă – ce înseamnă ea?

Toți copiii și tinerii trebuie să crească alături de adulți protectori.² În Europa există mulți copii și tineri care nu pot trăi cu părinții lor. Uneori aceasta se întâmplă pentru că familia de origine a copilului este într-o situație atât de dificilă, încât nu poate oferi îngrijire parentală adecvată, iar alteori pentru că părinții au murit. Când părinții nu pot oferi îngrijirea necesară, copiii lor trebuie să intre în plasament și alți adulți să își asume responsabilitatea de a-i îngriji. Aceasta se numește “îngrijire alternativă”.

Există forme diferite de îngrijire alternativă. Copiii și tinerii pot fi plasați la rude, în cămine cu grupuri mici sau mari, într-o casă mică de tip familial sau în familii de asistare maternală. Toate aceste soluții sunt alternative pentru îngrijirea parentală. De aceea, ele se numesc forme de “îngrijire alternativă”.

Glosar

p. 35: *what does it actually mean?*

¹ Notele de subsol din această broșură se referă la și explică informal înțelesul articolelor selectate din Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului.

² Articolul 9 (Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului (CNUDC) se referă la dreptul tău de a trăi cu părinții tăi, exceptând situația în care aceasta are un efect dăunător asupra ta.

Peter, Renaldas și Raluca provin din țări diferite ale Europei și trăiesc în îngrijire alternativă. Într-o zi, ei se întâlnesc la un eveniment internațional pentru tineri care reunește tineri cu experiență în îngrijire din întreaga Europă.

Îngrijirea alternativă poate dura câteva zile, săptămâni sau chiar mai mulți ani, până când copilul ajunge la vârsta majoratului, își termină studiile sau situația familiei lui se îmbunătățește. Când copiii sunt adoptați, ei devin fiii sau fiicele părinților adoptivi. Așadar, aceasta nu este îngrijire alternativă.

În trecut, copiii care aveau nevoie de îngrijire alternativă erau adesea plasați în instituții mari, unde trăiau împreună 300 de copii, uneori în condiții cumplite. Dar această formă de îngrijire nu mai este considerată ca îndeplinind nevoile copiilor, iar țările Europei încep să închidă aceste instituții mari. Acum sunt preferate alte forme de îngrijire alternativă, în care grupuri mici de copii trăiesc în medii de tip familial și, dacă este în interesul lor superior, cu frații și surorile lor.

Copiii și tinerii care trăiesc în îngrijire alternativă au aceleași drepturi ca și copiii care trăiesc în familia de origine. Guvernele și organizațiile sunt responsabile pentru a se asigura că aceste drepturi sunt respectate și protejate.

Dar care sunt aceste drepturi? Și cum influențează ele viața cotidiană a copiilor?

Glosar p. 35

3 Articolul 2 (CNUDC) afirmă că guvernele au responsabilitatea de a se asigura că toate drepturile tale sunt respectate.

Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului

Toți copiii și tinerii sub 18 ani au drepturi care sunt protejate de Națiunile Unite (NU). Le puteți găsi într-un document intitulat Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului (CNUDC). Acesta este un tratat internațional între țări, care a fost adoptat în 1989.

Toate țările din Europa și majoritatea țărilor lumii l-au ratificat. Aceasta înseamnă că aceste țări au convenit să promoveze și să respecte fiecare drept din această convenție.

Liniile directoare ale Națiunilor Unite

Există un document intitulat „Linii directoare pentru îngrijirea alternativă a copiilor”. Aceste linii directoare descriu drepturile copiilor și tinerilor aflați în îngrijire alternativă. De asemenea, ele spun guvernelor ce trebuie să facă pentru a preveni separarea copiilor de familiile lor de origine. Liniile directoare au fost dezvoltate de guverne, organizații și chiar de copiii și tinerii înșiși. Spre deosebire de Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, liniile directoare nu sunt „legal obligatorii”, ceea ce înseamnă că nu constituie o lege. Dar, odată ce au fost adoptate de Adunarea Generală a NU, ele vor orienta Guvernele cum să îmbunătățească îngrijirea alternativă pentru toți copiii și tinerii.

Recomandarea Consiliului Europei privind drepturile copiilor care trăiesc în instituții rezidențiale

În această recomandare, Consiliul Europei încurajează guvernele din Europa să se asigure că oferă îngrijire de calitate pentru copiii care necesită îngrijire rezidențială. Recomandarea stabilește de asemenea drepturile specifice ale copiilor care trăiesc în instituții rezidențiale și standardele care precizează modul în care trebuie respectate aceste drepturi.

SOS Satele Copiilor, împreună cu Organizația Internațională de Asistență Maternală (International Foster Care Organisation (IFCO) și Federația Internațională a Comunităților Educaționale (International Federation of the Educational Communities (FICE) au dezvoltat standarde pentru a ghida organizațiile și oamenii care îngrijesc copiii în asistare. Copiii și tinerii cu experiență în îngrijire din 32 de țări au contribuit la acest proiect, pentru a se asigura că el va fi util atât furnizorilor de servicii de îngrijire, cât și copiilor și tinerilor aflați în îngrijire. În iunie 2007, tinerii au prezentat Parlamentului European Standardele Quality4children (www.quality4children.info) și au cerut guvernelor să le folosească pentru a îmbunătăți îngrijirea alternativă.

Asculta-ne povestile si pe cele ale prietenilor nostri! Vei afla foarte multe despre drepturile tale si despre îngrijirea alternativa!

Indiferent unde trăiești sau cine ești, ai aceleași drepturi ca toți copiii din lume. Trebuie să primești tot sprijinul de care ai nevoie pentru a-ti exercita pe deplin aceste drepturi.

Întrebări de pus

Află cum să-ți contactezi asistentul social!

În timpul procesului de luare a deciziilor, vei avea probabil o mulțime de întrebări de pus și va trebui să întâlnești noi oameni. E important să știi pe cine să contactezi și cum să-i contactezi atunci când ai întrebări.

Numele asistentului tău social:

.....

Numărul de telefon al asistentului tău social:

.....

Discută cu asistentul tău social despre următoarele:

▶ În timpul procesului de luare a deciziilor, cât de des este de așteptat să fii contactat de asistentul tău social?

.....

▶ Cât timp va petrece el/ea cu tine?

.....

▶ Pe cine trebuie să contactezi dacă nu reușești să-l găsești pe asistentul tău social și ai ceva urgent de vorbit?

.....

Numele contactului alternativ:

.....

▶ Telefon:

.....

Care e numele șefului asistentului tău social, în caz că ai probleme cu asistentul tău social?

.....

▶ Numele:

.....

▶ Număr de telefon:

.....

Împreună vom stabili ce e mai bine pentru Peter.

1.

Faza de luare de decizie

Folosește-ți drepturile pentru a lua cea mai bună decizie de îngrijire

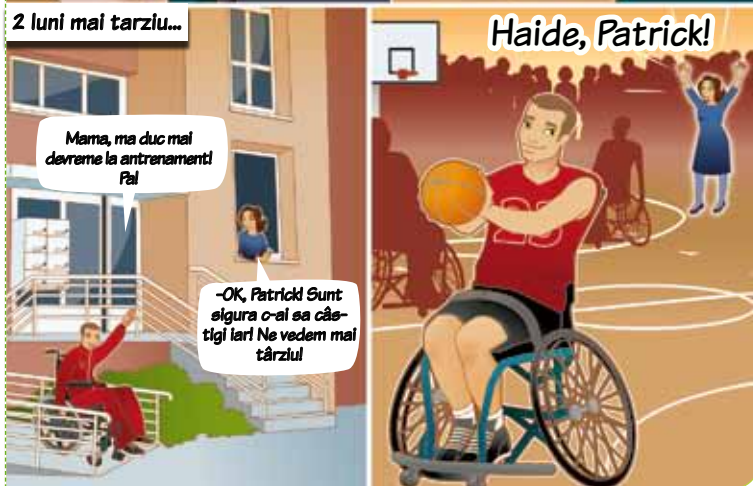
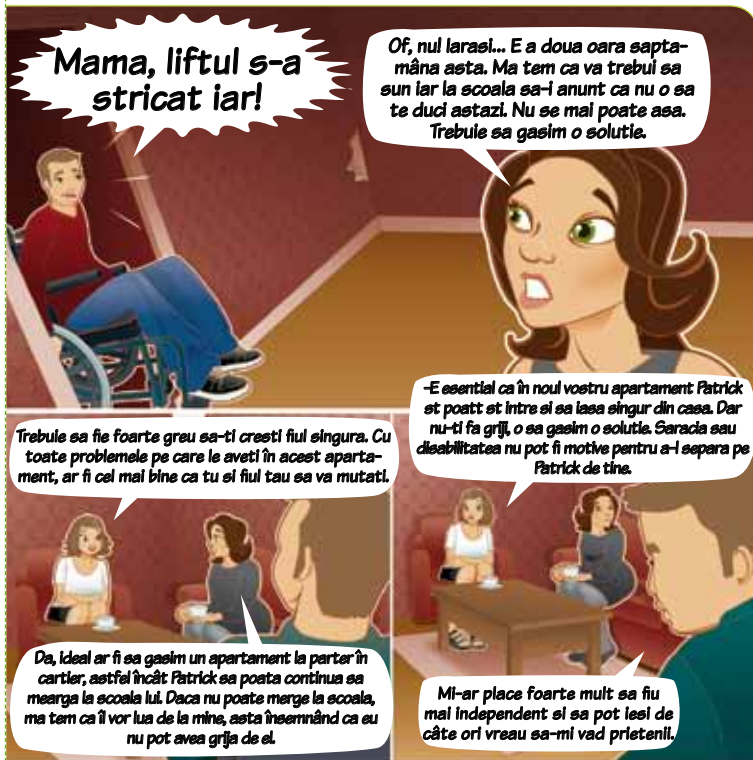
Familia este mediul optim în care trebuie să crească tinerii și copiii . Guvernele trebuie să facă tot posibilul pentru a se asigura că tu crești alături de familia ta. Aceasta include a-i ajuta pe părinții, bunicii, mătușile, unchii și frații tăi mai mari să fie buni „furnizori” de îngrijire. Totuși, uneori s-ar putea să trebuiască să fii separat de familia ta pentru binele tău. În acest caz, poți fi plasat în îngrijire alternativă pentru o perioadă scurtă sau lungă. Acest capitol îți descrie drepturile atunci când trebuie să se ia o decizie cu privire la îngrijire, în timpul a ceea ce numim „faza de luare a deciziei”.

Când familia ta are nevoie de ajutor

Când familia ta are atât de multe probleme încât nu-ți poate oferi îngrijire adecvată, tu și familia ta aveți dreptul de a cere și de a primi ajutor de la serviciile de asistență socială a copilului. Toate deciziile care se iau începând din acel moment trebuie să răspundă la întrebarea: „Care este cea mai bună soluție posibilă pentru bunăstarea și dezvoltarea ta personală?”

4 Articolul (CNUDC) se referă la dreptul tău de a trăi cu părinții, exceptând situația în care aceasta are un efect dăunător asupra ta.

Cine decide dacă ai nevoie de îngrijire alternativă și cum?

Prima sarcină a autorităților locale este să ajute familia ta să-și depășească dificultățile și să prevină separarea. Dar dacă nu primești îngrijirea de care ai nevoie, iar creșterea și dezvoltarea ta nu mai sunt în siguranță în familia ta, atunci trebuie luată o decizie dacă ai nevoie de îngrijire alternativă. Nu e ușor să decizi plasarea unui copil în îngrijire și toți cei implicați trebuie să colaboreze unii cu alții și să asculte cu atenție opinii diferite. Dorințele și nevoile tale constituie principala prioritate.

5 Articolul 18 (CNUDC) afirmă că ai dreptul să fii crescut de părinții tăi și că părinții tăi trebuie să primească ghidare adecvată pentru a te îngriji. Articolul 26 al Convenției descrie dreptul tău de a primi ajutor de la guvern dacă sunteți săraci sau nevoiași.

Cum se potrivesc opțiunile de îngrijire alternativă cu dorințele și nevoile tale?

Împrejurările din viața ta și nevoile tale sunt unice (și nu pot fi totdeauna rezolvate atât de ușor ca în cazul lui Patrick). Individualitatea ta trebuie respectată astfel încât tu să-ți atingi potențialul maxim. De exemplu, locația de îngrijire alternativă trebuie să fie cât mai apropiată cu putință de cartierul tău, astfel încât să poți frecventa aceeași școală și să-ți păstrezi prietenii. Convingerile tale culturale și religioase trebuie să fie și ele respectate. De asemenea, trebuie ținut cont de interesul superior al copiilor și tinerilor cu nevoi speciale (disabilități, probleme de sănătate, comportamentale sau psihologice).

6 Articolul 14 (CNUDC) descrie dreptul tău de a gândi și a crede tot ce vrei și de a-ți practica religia, atâta timp cât nu-i oprești pe alții din a se bucura de drepturile lor. Articolul 30 al convenției afirmă că ai dreptul să-ți practici propria cultură, limbă și religie.

2 ani mai târziu la SOS Satele Copiilor

Ai vreun cuvânt de spus în alegerea opțiunilor tale de îngrijire?

DA! Toți copiii și tinerii au dreptul de a participa la deciziile care îi influențează. În timpul fiecărui pas al procesului de decizie, opinia ta trebuie luată în considerare atunci când se alege soluția de îngrijire pentru tine. Ai dreptul să fii informat cu privire la drepturile și opțiunile tale. Informațiile pe care le primești trebuie să fie ușor de înțeles, iar dacă nu sunt, cineva trebuie să ți le explice.

Poți fi plasat în îngrijire alternativă cu frații și surorile tale biologice?

Când într-o familie se acumulează dificultăți, toți copiii sunt afectați. Trebuie găsite soluții pentru fiecare dintre ei, nu doar ca indivizi, dar și ca

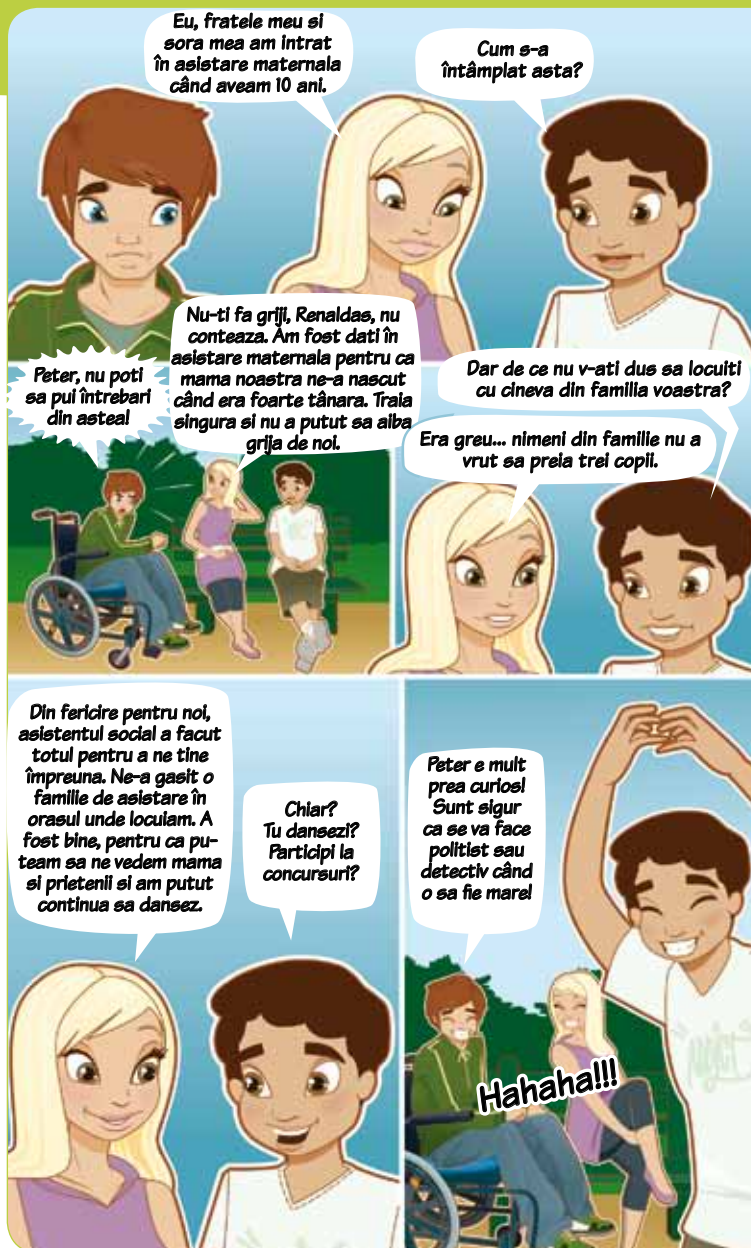
7 Articolul 12 (CNUDC) afirmă că ai dreptul de a-ți spune opinia când adulții iau decizii care te vor influența și că opinia ta trebuie luată în considerare.

8 Articolul 17 (CNUDC) descrie dreptul tău de a primi informațiile care sunt importante pentru sănătatea și bunăstarea ta. Articolul 42 al convenției afirmă că guvernele trebuie să se asigure că îți cunoști drepturile. Adulții trebuie să-ți cunoască și ei drepturile și să te ajute să afli despre ele.

grup de frați și surori. În perioada cât ești în îngrijire alternativă tu și frații tăi trebuie să stați împreună, dacă aceasta e bine pentru tine. Totuși, când se decide dacă frații și surorile trebuie plasați împreună, trebuie să se răspundă la următoarele întrebări: Ce este în interesul superior al fiecăruia dintre frați? Care este opinia fiecărui copil sau tânăr implicat? Dacă nu ești plasat cu frații tăi, trebuie să îți se permită întotdeauna să-ți păstrezi relațiile personale cu ei, exceptând situația în care aceasta îți face rău.

Intri în îngrijire alternativă. Ce se întâmplă acum?

După ce s-a convenit asupra formei de îngrijire alternativă, începe un proces de tranziție și acesta trebuie foarte bine pregătit. Trebuie să primești tot sprijinul necesar de la viitorii tăi furnizori de îngrijire și de la asistentul tău social. Ei trebuie să te informeze dinainte cu privire la fiecare pas al procesului. Ori de câte ori e posibil, trebuie implicată familia ta de origine.

Gata pentru întâlnire

Cum să te pregătești

În timpul întâlnirilor trebuie să-ți împărtășești nevoile, dorințele și ideile și să fii gata să pui întrebări despre chestiunile care nu-ți sunt clare cu privire la asistarea ta. Cea mai bună cale de a te pregăti este să aloci un timp pentru a-ți enumera scopurile și apoi să te gândești ce anume te-ar putea ajuta să cel mai bine să le atingi.

Folosește întrebările și spațiile de dedesubt pentru a lua notițe suplimentare când te întâlnești cu asistentul tău social sau cu echipa ce planifică îngrijirea.

Care sunt scopurile tale personale pentru acest an?
(Scopurile tale pot include ce schimbări dorești, ce sperii să înveți sau să realizezi în acest an etc.)

.....

.....

Ce lucruri sau activități nu-ți plac?

.....

.....

Ce crezi despre modul în care planul tău individual de îngrijire îți poate împlini nevoile?

.....

.....

Întreabă-l pe asistentul tău social când vor avea loc următoarele două întâlniri și cine va participa la ele.

.....

.....

Există un plan al dezvoltării tale pe perioada îngrijirii alternative?

Este obligatoriu ca fiecare copil și tânăr în asistare să aibă un plan de îngrijire personalizat, individual. Planul tău de îngrijire trebuie dezvoltat și revizuit periodic de către o echipă de asistenți sociali și psihologi, împreună cu tine, furnizorii tăi de îngrijire și familia ta de origine.

El se refera la întreaga perioadă a îngrijirii: din momentul în care se ia decizia de îngrijire alternativă până în momentul în care te pregătești să pleci din asistare. Se poate extinde chiar și în perioada de post-asistare. Acest plan conturează ceea ce vei avea nevoie, cum să te asiguri că aceste nevoi sunt împlinite și cine e responsabil pentru aceasta. El reflectă toate schimbările din situația ta și cea a familiei tale. Întâlnirile pentru revizuirea planului tău individual de îngrijire trebuie să aibă loc cam de două ori pe an.

Glosar p. 35

9 Article 25 (UNCRC) says that if you are in alternative care, you have the right to have your care setting re-examined regularly to see if it is still the most appropriate solution for you.

Indiferent dacă ești în îngrijire pentru o perioadă scurtă sau lungă de timp, e important să te simți în siguranță și valorizat. Acest capitol descrie drepturile pe care le ai în perioada cât rămâi în asistare.

Ce trebuie să știi despre furnizorii tăi de îngrijire?

Furnizorii tăi de îngrijire – fie ei asistenți maternali, furnizori de îngrijire dintr-o familie din SOS Satele Copiilor sau dintr-o facilitate de îngrijire rezidențială – sunt foarte importanți pentru tine. Relația ta cu ei trebuie să fie stabilă și bazată pe înțelegere și respect reciproc. Ei trebuie să-ți acorde atenție individuală și să te ajute să-ți dezvolți potențialul la maxim. Furnizorii de îngrijire trebuie să fie selectați și instruiți în mod riguros pentru a acorda îngrijire adecvată. Ei au nevoie de condiții bune de lucru pentru a-și face munca, iar organizațiile furnizoare de îngrijire trebuie să îi ajute să-și îndeplinească aceste responsabilități.

Cum trebuie să fie locul tău de îngrijire alternativă?

În perioada cât ești în asistare, ai dreptul să trăiești în bune condiții. Furnizorii tăi de îngrijire trebuie să se asigure că beneficiazi de confort, siguranță, condiții sănătoase de trai și educație și că te integrezi în viața comunității. De asemenea, ai dreptul la o îngrijire a sănătății de calitate și la examinări medicale regulate. În cazul în care condițiile de trai nu împlinesc aceste nevoi, serviciile de asistență socială a copilului sunt responsabile pentru găsirea unei soluții.

Care sunt drepturile copiilor cu nevoi speciale?

Dacă ai o dizabilitate, ai dreptul la aceeași îngrijire de foarte bună calitate ca toți ceilalți copii și tineri. Trebuie să primești terapia de care ai nevoie pentru a rămâne sănătos. Furnizorul tău de îngrijire trebuie să facă toate demersurile necesare pentru a se asigura că domiciliul tău îți este accesibil în siguranță. Furnizorii de îngrijire trebuie să-ți sprijine și să încurajeze dezvoltarea ta conform potențialului tău individual și să te ajute să-ți găsești locul în comunitate.

10 Articolul 14 (CNUDC) descrie dreptul tău la îngrijirea optimă a sănătății, pe cât posibil, apă potabilă, hrană nutritivă, mediu curat și sigur, și informații pentru a te ajuta să te păstrezi sănătos. În plus, Articolul 27 al convenției afirmă că ai dreptul la hrană, îmbrăcăminte și un loc sigur de trai pentru a reuși să-ți păstrezi corpul și mintea sănătoase.

Dacă nu ești plasat cu frații tăi, trebuie să îți se permită întotdeauna să păstrezi relații personale cu ei, dacă aceasta nu îți dăunează.

Care sunt drepturile tale educaționale pe perioada asistării?

În perioada cât rămâi în îngrijire alternativă, ai același drept la educație ca și copiii și tinerii ce trăiesc cu familiile lor de origine.¹² Dacă ești deja la școală atunci când intri în îngrijire alternativă, trebuie – dacă e posibil și vrei asta – să poți rămâne la aceeași școală. După ce termini școala, furnizorul tău de îngrijire și organizația furnizoare de îngrijire trebuie să te ajute să-ți continui educația, conform capacităților și intereselor tale. Trebuie să ai acces la instruire profesională, studii superioare sau la orice tip de educație care îți va permite să-ți găsești un loc de muncă și să-ți folosești abilitățile.

11 Articolul 23 (CNUDC) afirmă că dacă ai orice tip de dizabilitate, ai dreptul la îngrijire și sprijin special, astfel încât să-ți poți trăi viața plener și independent.

12 Articolul 28 (CNUDC) descrie dreptul tău la o educație de bună calitate. Educația primară trebuie să fie gratuită și după aceea trebuie să fii încurajat să urmezi educația până la cel mai înalt nivel posibil.

Cum rămâne cu școala ta?¹³

Informează-ți furnizorii de îngrijire și pe asistentul tău social despre performanțele tale școlare și dificultățile pe care le întâmpini acolo.

Folosește acest exercițiu pentru a-ți organiza gândurile:

Merg la Școala .....

și sunt în clasa .....

Bifează ceea ce se aplică situației tale (mai multe alegeri posibile).

- Mă descurc la școală.
- Am nevoie de ajutor pentru a recupera ceea ce se face la școală.
- Am nevoie de ajutor la anumite materii (enumeră-le):
.....
.....
.....

- Școala e foarte grea pentru mine.
- Vreau să rămân la aceeași școală pe perioada cât sunt în îngrijire alternativă.
- Aș prefera să mă mut la o altă școală.
- Nu-mi pasă la ce școală sunt.
- Lucrul cel mai important pentru mine la școală este:
.....
.....

Se va schimba totul în viața ta pe perioada îngrijirii?

În perioada cât ești în asistare, continuitatea și stabilitatea sunt foarte importante. În primul rând, furnizorii tăi de îngrijire trebuie schimbați cât mai rar posibil. Și dacă trebuie să treci la un plasament alternativ diferit, viața ta trebuie să se schimbe cât mai puțin posibil. Trebuie să-ți poți păstra relațiile bune cu oamenii din jurul tău: școala, prietenii, foștii vecini, rudele și așa mai departe.

13 © FosterClub – Rețeaua națională pentru tineri în asistare maternală (*The national network for young people in foster care*) (SUA) 2008.

Pentru mai multe informații, vizitează www.fosterclub.org. Se acordă permisiunea de a copia și a distribui dacă toate informațiile rămân neschimbate.

Arată-le oamenilor cine e important pentru tine!

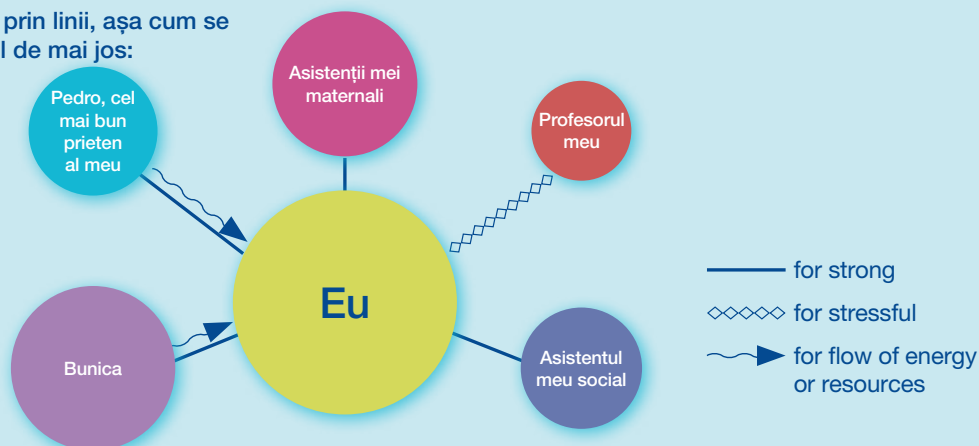
Desenează-ți eco-harta personală!¹⁴

Desenează o hartă cu cei care sunt importanți pentru tine în comunitatea ta, folosind un instrument numit “eco-harta”. O eco-hartă arată rețeaua oamenilor din jurul tău. Sunt incluși aici membrii de familie, prietenii, profesorii și specialiștii.

Iată cum funcționează.

Plasează numele fiecărei persoane care face parte din rețeaua ta într-un cerc. Numele celor care sunt foarte importanți pentru tine trebuie plasat într-un cerc mare apropiat de al tău. Cei care joacă un rol mai puțin important în viața ta trebuie plasați într-un cerc mai mic, mai departe de cercul tău.

Unește cercurile prin linii, așa cum se arată în exemplul de mai jos:

În plus, poți face o listă cu oamenii cu care vrei să păstrezi legătura, arătând relația lor cu tine și rolul pe care ei îl joacă în viața ta. Această listă poate include rudele, prietenii, vecinii, profesorii sau pe oricine altcineva spre care te poți îndrepta când ai o problemă. Poți arăta această listă furnizorului tău de îngrijire și echipei ce planifică îngrijirea, astfel încât ei să te ajute să păstrezi legătura cu oamenii care sunt importanți pentru tine.

	Nume - relație	Rolul pe care îl joacă în viața mea
Exemplu:	Tammy - matusa mea	Ma asculta cand am o problema

¹⁴ Adaptare după Ann Hartman – Change link Gingrich, W.J. (2008). Ecomap (format). Case Western University: Cleveland, OH, USA. Online la <http://www.gingrich.net/courses/SSWM517/ecomap.pdf>.

Spune furnizorului tău de îngrijire și asistentului tău social ce simți cu privire la a-ți vedea părinții!¹⁵

1. Aș dori să-mi vizitez părinții (bifează tot ce ți se aplică)

- Deseori
  - Uneori
  - Niciodată
  - Cât mai curând
  - După ce se mai liniștesc lucrurile
  - După ce se însănătoșesc
  - Numai când e prezent un alt adult
  - Numai cu un singur părinte (scrie cine)
- .....
- .....

2. Când planifici vizitele cu părinții mei, trebuie să știi despre următoarele lucruri care se petreceau la noi acasă:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vei pierde contactul cu familia de origine în timpul asistării?

Trebuie să reușești să-ți păstrezi relațiile cu familia de origine, inclusiv frații, părinții și membrii familiei extinse (bunici, mătuși, veri și așa mai departe), atâta vreme cât relațiile nu-ți fac rău. Serviciile de asistență socială a copilului trebuie să încerce permanent să-ți implice familia în deciziile privind îngrijirea ta. Trebuie să păstrezi relații permanente și regulate cu familia ta de origine, iar plasamentul tău trebuie să fie cât mai apropiat cu putință de domiciliul familiei tale de origine, exceptând situația în care aceasta contravine interesului tău superior.

Dar ține minte că depinde de tine să decizi ce tip de relații vrei să ai cu familia ta de origine și cât de des vrei să-i vezi.

Glosar p. 35

15 Adaptat după "FYI: Foster Youth Involved. Entering Foster Care. The FosterClub". Disponibil online la www.fosterclub.com/files/Entering_Foster_Care_form.pdf.

Cât timp vei rămâne în îngrijire alternativă?

Șederea ta în îngrijire nu trebuie niciodată să dureze mai mult decât e necesar, iar tu trebuie să poți să te întorci la familia ta imediat ce părinții sau alți membri din familia de origine își pot asuma responsabilitatea parentală. Pentru a facilita aceasta, ai dreptul la revizuiți periodice ale plasamentului tău.

Asta înseamnă că periodic se vor re-examina atât situația ta, cât și cea a familiei tale, întotdeauna ținând cont de opinia ta și de ce e mai bine pentru tine.

Serviciile de asistență socială pentru copii trebuie să evalueze periodic calitatea îngrijirii pe care o primești și dacă ajung la concluzia că nu mai corespunde nevoilor tale de îngrijire, ai dreptul la un nou plasament de îngrijire.¹⁶

Glosar p. 35

16 Articolul 25 (CNUDC) afirmă că dacă ești în îngrijire alternativă, ai dreptul să îți se re-examineze situația de îngrijire pentru a vedea dacă aceasta este cea mai potrivită pentru tine.

Trebuie să te simți în siguranță să raportezi orice tip de abuz ai suferit

Știi cum să faci asta?

- ▶ Dacă pe perioada îngrijirii experimentezi un abuz sau neglijare, sună și anunță aceasta la asistentul tău social. Dacă ești într-o situație în care te temi pentru siguranța sau bunăstarea ta, trebuie să suni **IMEDIAT** la serviciile de asistență socială a copilului, la poliție sau la linia fierbinte pentru copii, dacă există o astfel de linie. Mai poți raporta aceasta unui funcționar însărcinat cu preluarea plângerilor (ombudsperson),¹⁷ și altor organisme independente înființate pentru a garanta respectarea drepturilor tale.
- ▶ Este util să ai contacte cu asociații care lucrează în mod specific cu respectarea drepturilor copiilor. Autoritățile vor avea o imagine mai clară a ceea ce s-a întâmplat dacă documentezi incidentele de abuz și neglijare. Dacă e posibil, folosește un calendar sau un orar pentru a scrie toate acestea. Asigură-te că ai următoarele nume și numere de telefon:

1. Contacte de urgență:

Poliția .....

Urgența .....

Servicii medicale .....

Linia fierbinte .....

2. Asistentul social: .....

3. Supervizorul asistentului social: .....

4. Persoana însărcinată cu preluarea plângerilor (ombudsman): .....

5. Contacte suplimentare: .....

Cum va fi protejată intimitatea ta? Ți va ști toată lumea povestea?

Nu! Dreptul tău la intimitate trebuie respectat pe întreaga perioadă a procesului de îngrijire. Adresa ta poștală personală, cea de e-mail, telefoanele și tot ce poate fi folosit pentru a dezvălui informații despre tine trebuie să rămână confidențial.

De asemenea, ai dreptul să accesezi informații oficiale și dosare care se referă la cazul tău. Aceste informații, de exemplu motivele pentru care te afli în asistare, nu pot fi împărtășite public – nici cu școala, cluburile sau cercurile pe care le frecvențezi sau cu orice persoană care nu e responsabilă de îngrijirea ta. Aceasta pentru a asigura că ești protejat împotriva oricărei forme de discriminare.

Vei fi în siguranță în îngrijire?

Siguranța ta este datoria tuturor! Toate măsurile de îngrijire trebuie să asigure că demnitatea și siguranța ta sunt protejate și respectate. Nimeni nu are dreptul să te lovească, să rădă de tine sau să te umilească în vreun fel. Furnizorul tău de îngrijire nu trebuie să te amenințe sau să te intimideze, iar tu trebuie să fii protejat de abuz sexual și exploatare.

17 Verifică online la <http://crin.org/enoc/members/index.asp> pentru a afla dacă țara ta are o astfel de persoană pentru copii.

18 Articolul 16 (CNUDC) afirmă că ai dreptul la intimitate.

19 Articolul 19 (CNUDC) accentuează asupra dreptului tău de a fi protejat împotriva rănirii și maltratării fizice sau mentale. Articolul 37 al Convenției spune că nimănui nu îi este permis să te pedepsească într-un mod crud sau primejdios.

Părăsirea Asistării

Ce se întâmplă în continuare?

Există multiple motive pentru a părăsi asistarea. Te poți întoarce la familia ta de origine sau te poți muta într-un alt plasament. Totuși, acest capitol se referă la momentul în care împlinești vârsta necesară pentru a părăsi asistarea și începi să trăiești independent. Serviciile de asistență socială a copilului te vor sprijini în asistarea alternativă până când ajungi la o anumită vârstă. Această vârstă e definită de legislația națională de îngrijire a copilului și diferă de la o țară la alta. Cele mai multe guverne europene continuă să ofere sprijin și asistare tinerilor în asistare până își termină studiile și au un venit stabil și satisfăcător. În unele țări, tinerii primesc diferite tipuri de suport după ce părăsesc asistarea.

Cum să te pregătești pentru a părăsi asistarea?

Părăsirea asistării înseamnă să începi să-ți trăiești viața ca adult independent. Este rezultatul final al procesului care începe în prima zi când intri în asistare. Pe parcursul copilăriei și adolescenței tale dobândești deprinderi care te pregătesc pentru viața independentă. Pe măsură ce se apropie ziua cea mare, ziua în care vei părăsi efectiv îngrijirea alternativă, această pregătire se va intensifica.

Desigur, educația este un element esențial. Dar, pe lângă frecventarea școlii, mai există multe alte activități care te vor pregăti pentru viața adultă: participarea la viața civică și culturală, jocuri și muzică, sporturi și învățarea de deprinderi de viață zilnică cum ar fi sănătatea și igiena, pregătirea meselor și gestionarea banilor de buzunar. Pregătirea pentru părăsirea asistării face parte din planul tău individual de îngrijire.

Ce ai nevoie să știi când părăsești asistarea?

Plecarea din asistare este uneori stresantă și trebuie să știi cum să gestionezi acest stres. Aceasta poate însemna să cauți sprijinul unei rețele comunitare, cum ar fi un centru pentru tineri, un centru religios sau alte activități sau servicii spre care te poți îndrepta. Trebuie să mai știi pe cine să suni în caz de urgență, cum să obții informații despre continuarea studiilor, cum să cauți loc de muncă, să găsești o locuință și unde să mergi pentru ajutor medical.

Poți păstra legătura cu persoanele pe care le-ai cunoscut în asistare?

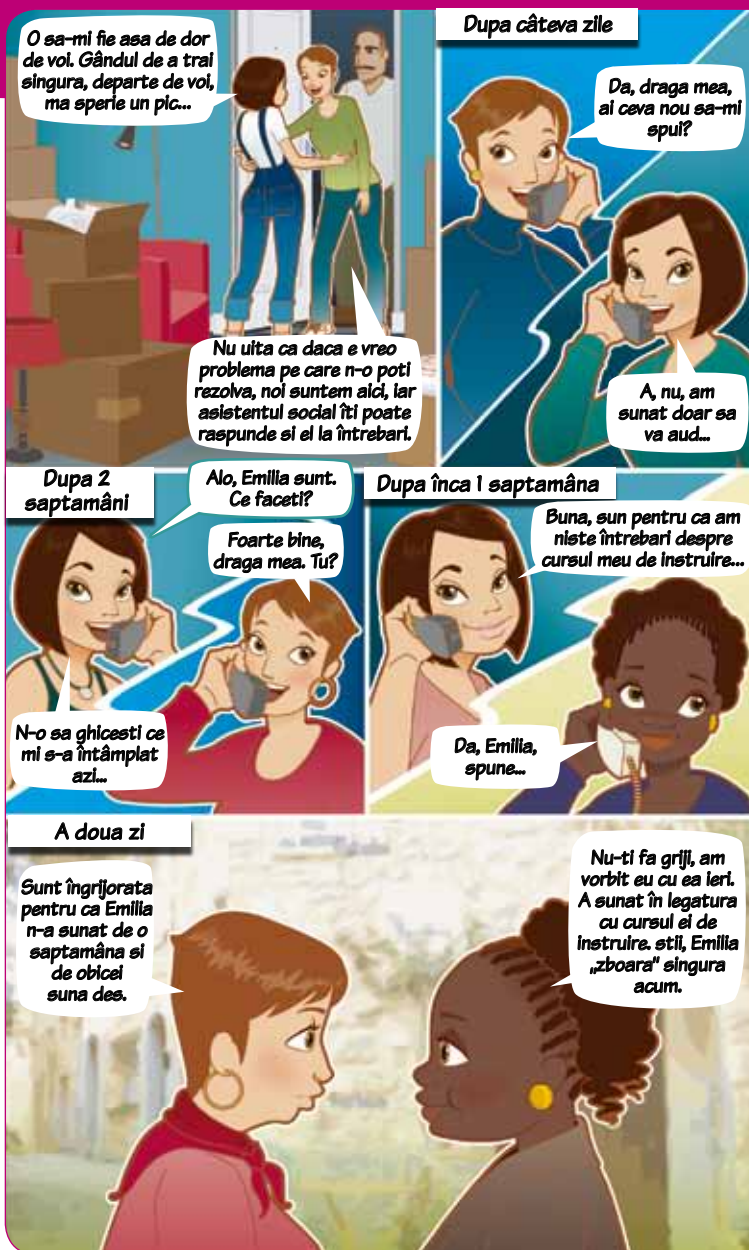
Păstrarea legăturii cu furnizorii de îngrijire, asistenții sociali și cu toți copiii și tinerii din asistare cu care te-ai împrietenit este foarte importantă. Nimeni nu te obligă însă să faci asta, dar ai dreptul să păstrezi legătura cu oamenii care sunt importanți pentru tine.

Ai vreun cuvânt de spus când se planifică plecarea din asistare?

Trebuie să ai întotdeauna un cuvânt de spus în toate deciziile ce privesc viața ta. A fi în asistare și a organiza plecarea din asistare nu constituie excepții de la această regulă. Modul în care părăsești asistarea e o parte importantă a planului tău individual de îngrijire, care trebuie să țină cont de nevoile și calitățile tale, precum și de opinia și preferințele tale.

La ce tip de sprijin trebuie să te aștepti când împlinești vârsta de plecare din asistare?

Chiar și când atingi vârsta de părăsire a asistării, mai ai dreptul la sprijin. Atât autoritățile locale, cât și organizațiile furnizoare de îngrijire, trebuie să te ajute cu cheltuielile pentru studii, locuință, găsirea unui loc de muncă și așa mai departe. Trebuie să ai acces la servicii de post-asistare care pot oferi consiliere, instruire în deprinderi de viață independentă, resurse comunitare, scutire de taxe la facultate și diferite forme de asistență financiară. La modul ideal, trebuie să ai o persoană de contact care să te ajute să te organizezi și să ai acces la toate resursele și serviciile existente.

Fă-ți planul post-asistare!

Împreună cu furnizorul de îngrijire și cu asistentul tău social puteți elabora un plan post-asistare.

Acesta trebuie să cuprindă:

- Obiective tale educaționale
- Obiective de angajare
- Nevoi fizice și mentale
- Nevoi de transport
- Plan de obținere a unei locuințe, cu un plan alternativ dacă prima opțiune eșuează
- Cum să creezi și să utilizezi un buget
- Identificare personală, inclusiv carte de identitate cu fotografie și Fișa școlară.

Pentru a clarifica obiectivele de mai sus, încearcă să răspunzi la următoarele întrebări:

1. Ce oportunități am dacă vreau să-mi continui studiile sau instruirea profesională?
.....
2. Care îmi sunt opțiunile pentru a găsi o locuință pe care să mi-o permit?
.....
3. Ce servicii sunt disponibile pentru a mă ajuta să-mi găsesc un loc de muncă? Unde pot învăța mai multe deprinderi și să devin mai bine pregătit pentru o profesie?
.....
4. Există vreun centru pentru tineri sau un loc în comunitate în care tinerii pot merge pentru a găsi informațiile de care au nevoie?
.....
5. De unde pot obține informațiile legate de îngrijirea sănătății (inclusiv educație sexuală) și afla despre accesul la serviciile medicale?
.....
6. Dacă am întrebări sau am nevoie de ajutor, pe cine pot să sun?
.....

Discută cu asistentul social și furnizorii tăi de îngrijire și scrie numele agențiilor și organizațiilor, adresele, numerele de telefon și numele persoanelor de contact.

Care e rolul familiei tale de origine când părăsești asistarea?

Părinții și rudele tale te pot ajuta când părăsești asistarea. Dacă vrei, poți identifica membrii din familia ta care au fost modele pozitive de rol în viața ta și cu care ai vrea să păstrezi legătura. Specialiștii pot apoi lucra cu ei în ceea ce privește modul în care te pot ajuta cel mai bine să faci tranziția către viața independentă. Familia ta de origine trebuie să fie informată despre procesul de post-asistare și trebuie să i se ofere oportunitatea de a se implica în el, alături de tine, furnizorii de îngrijire și de asistentul tău social.

Să petrecem!

Ziua în care părăsești asistarea marchează începutul noii tale vieți. Dacă vrei să o sărbătorești printr-o petrecere sau un alt eveniment, trebuie să fii ajutat să organizezi această ocazie foarte specială.

Ai dreptul de a participa²⁰ la toate deciziile ce vor fi luate pe perioada șederii tale în asistare. Este important ca cei implicați să asculte cu mare atenție ceea ce ai de spus și ca opiniile tale să se reflecte în decizia luată. De fapt, tu ești expertul în ceea ce privește propria ta viață și nimeni nu o cunoaște mai bine ca tine. Acest capitol te invită să te gândești la toate modurile în care îți poți exercita dreptul la participare.

Ești consultat când se iau decizii cu privire la viața ta în asistare?

Echipele care planifică intervenția trebuie să-ți ceară opinia și să facă toate eforturile pentru a-ți înțelege preocupările și ceea ce dorești pentru tine. Uneori adulții vor decide contrar opiniei tale. Dacă se întâmplă așa, ei trebuie să-ți explice motivele care au stat la baza deciziei lor. Echipele de planificare a îngrijirii tale trebuie să fie instruite să încurajeze și să valorizeze participarea ta.

Ești informat adecvat despre pașii importanți prin care treci în timpul cât ești în îngrijire alternativă?

Trebuie să fii informat adecvat cu privire la:

- ▶ Locul unde vei fi în îngrijire;
- ▶ Cum este viața acolo;
- ▶ Posibilitatea de a te întoarce în familia de origine;
- ▶ Ce se întâmplă când vine vremea să părăsești asistarea.

Trebuie să fii informat dinainte cu privire la cele de mai sus, iar informațiile trebuie să fie corecte și să-ți fie explicate astfel încât să le înțelegi clar.

²⁰ Articolul 12 (CNUDC) afirmă că ai dreptul de a-ți spune opinia când adulții iau decizii care te afectează, iar opinia ta trebuie luată în considerare.

Ești implicat în dezvoltarea planului tău individual de îngrijire?

Când ai vârsta necesară și ești suficient de matur, trebuie să fii direct implicat în dezvoltarea planului tău individual de îngrijire. Planul trebuie actualizat periodic, iar tu trebuie să fii implicat în elaborarea lui.

Ți se oferă oportunități reale de a participa la luarea deciziilor?

Organizația furnizoare de îngrijire trebuie să-ți ofere oportunități reale de a participa la luarea deciziilor. Ele pot lua forma discuțiilor cu furnizorul de îngrijire, cu asistentul social, cu serviciile de asistență socială a copilului sau se pot extinde la adunări mai largi cu alți copii și tineri. Este foarte important ca oportunitățile care ți se oferă de a-ți exprima opinia să fie potrivite cu vârsta, maturitatea și abilitățile tale. Dacă ai nevoi speciale, ele trebuie luate în considerare atunci când se organizează participarea ta.

Ce trebuie să știe și să facă furnizorul tău de îngrijire pentru a-ți încuraja participarea?

Furnizorii de îngrijire sunt cei care trebuie să te informeze despre dreptul tău de a fi ascultat.

Ei trebuie să fie motivați și instruiți să te asculte, să-ți înțeleagă opiniile și preocupările și să le aplice în decizii. Ei trebuie să te ajute să participi cât de activ îți permite vârsta.

Ce se întâmplă dacă drepturile tale nu sunt respectate?

Dacă drepturile tale nu sunt respectate, trebuie să ți se dea ocazia să înaintezi o plângere către un organism imparțial și independent. Acesta poate fi responsabilul cu plângerile pentru copii (ombudsman), o persoană din serviciile de asistență socială a copilului sau o agenție independentă, națională, regională sau locală. Înainte de a completa o plângere, trebuie să fii informat complet despre drepturile tale și diferitele proceduri de înaintare a plângerilor pe care le ai la dispoziție. Acestea trebuie să-ți fie explicate astfel încât să le înțelegi. Procedura trebuie să fie cât mai simplă.

---

21 Vezi Nota 19.

Ti-am mai spus ca nu vreau sa te duci sa-ti vezi matusa. Acum ai o viata noua!

Dar e matusa mea si ma iubeste. E important pentru mine sa o vad. Înseamna atât de mult pentru mine! Iar asistentul social a spus deja ca e sigur sa ma întâlnesc cu ea.

Nu, nici vorba! Esti pedepsita!

Dar e nedrept! Bine, atunci o sa-mi sun asistentul social, el îți va spune ca am dreptate.

„Sunt plecat din birou, dar va rog lasati un mesaj dupa semnalul sonor...”

BEEP

„Da, buna, sunt Caroline, te sun pentru ca am ceva probleme cu familia mea de asistare. Nu-mi respecta drepturile! Pot sa te sun din nou cât de repede! Multumesc!”

Dupa câteva zile

Am lasat mai multe mesaje pe robot, dar nu m-a sunat nimeni înapoi. De fiecare data mi se spune ca ma va suna el. As putea considera ca nimanui nu-i pasa de drepturile mele, dar n-o sa las sa se întâmple asta!

Buna, va sun nu numai pentru ca am probleme cu familia mea de asistare, ci si cu asistentul meu social. Sunt disperata si nimeni nu vrea sa ma ajute.

Ai sunat la locul potrivit. Spune-mi ce s-a întâmplat.

1 luna mai târziu

Henry, ma duc la cinema cu matusa.

Bine, dar sa nu vii prea târziu, da?

Glosar

Ce înseamnă de fapt?

► **Îngrijire alternativă**

Aceasta este îngrijirea pentru copiii și tinerii lipsiți de îngrijirea parentală. Îngrijirea alternativă este un aranjament convenit sau ordonat de o autoritate administrativă sau juridică. Termenul „îngrijire alternativă” înseamnă că, chiar și când trăiește fără îngrijirea parentală, copilul trebuie să se afle totuși într-un “cămin”, care poate fi un cămin de asistare maternală, unul rezidențial sau orice alt tip de aranjament care îi va oferi copilului stabilitate, siguranță și sprijin.

► **Interesul superior al copilului**

Adulții trebuie să facă tot ce e mai bine pentru copii. Ei trebuie să ia deciziile care vor avea impactul pozitiv cel mai puternic asupra dezvoltării copiilor și tinerilor.

► **Servicii de asistență socială a copilului**

Acestea sunt organizații locale de stat, responsabile pentru copiii aflați în îngrijire alternativă. Ele asigură că fiecare copil care are nevoie de îngrijire alternativă se afla într-o situație de îngrijire potrivită, în care poate beneficia de condiții de trai sigure și confortabile. Ele întreprind verificări periodice pentru a se asigura că aceste condiții sunt respectate. Serviciile de asistență socială a

copilului trebuie să asigure tot ce este mai bine pentru copiii și tinerii aflați în asistare. Ele decid când copiii se pot întoarce la familiile de origine.

► **Revizuirea îngrijirii**

Aceasta este o revizuire periodică a planului individual de îngrijire. Copilul sau tânărul, furnizorul de îngrijire și alți specialiști se întâlnesc pentru a discuta opțiunile și alegerile, cum ar fi posibilitatea de reintegrare în familia de origine, nevoia de a schimba situația actuală de îngrijire, alegerea școlilor și așa mai departe.

► **Furnizori de îngrijire**

Aceștia sunt adulții care oferă îngrijire copiilor și tinerilor. Furnizorul de îngrijire poate fi un părinte biologic sau, în cazul îngrijirii alternative, un adult special instruit a cărui muncă e supervizată și sprijinită de alți specialiști în asistare. În perioada de îngrijire alternativă, furnizorul de îngrijire al unui copil trebuie schimbat cât mai rar posibil.

► **Echipe de planificare a îngrijirii**

Aceasta include asistentul social, membrii familiei de origine, furnizorii de îngrijire din îngrijirea alternativă și alți adulți specialiști

implicați în luarea deciziei privind îngrijirea formală a unui copil sau tânăr. Această echipă trebuie să conlucreze cu copilul și tânărul asistat în toate deciziile de îngrijire.

► Organizație furnizoare de îngrijire

Aceasta este o organizație care oferă îngrijire alternativă și supraveghează calitatea și funcționarea situației de îngrijire. Ea poate fi o organizație guvernamentală, religioasă sau non-guvernamentală, care oferă îngrijire alternativă de tip familial sau rezidențial.

► Copil

Un copil e definit ca orice persoană cu vârsta sub 18 ani. Copiii cu vârsta de peste 12 ani pot prefera să fie numiți „adolescenți” sau „tineri”. Națiunile Unite identifică tinerii ca având vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani.

► Copii lipsiți de îngrijire parentală

Aceștia sunt copiii care din diferite motive nu trăiesc cu părinții lor.

► Convenție

O convenție este o înțelegere legal obligatorie între țări. Convențiile sunt uneori numite tratate, acorduri sau înțelegeri internaționale.

► Consiliul Europei

Consiliul Europei este o organizație internațională fondată în 1949, care are acum 47 de state membre. Rolul lui este de a promova drepturile omului, democrația și regulile legii. El stabilește principii democratice bazate pe Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte convenții și recomandări cu privire la protecția persoanelor, care, de sigur, include și cei 150 de milioane de copii ai Europei.

► Familia de origine

Familia unui copil, însemnând părinți, frați, bunici și alte rude.

► Îngrijirea de tip familial

Îngrijirea alternativă oferită în mediu familial. În Europa, cele mai des întâlnite forme de îngrijire de tip familial sunt:

- Îngrijirea la rude (kinship care) – un aranjament în care copilul trăiește în familia extinsă sau la prieteni de familie cu care a stabilit anterior o relație apropiată.

- Asistarea parentală (foster care) – un aranjament prin care copilul este plasat de o autoritate competentă într-o altă familie decât cea de origine. Familiile de asistență parentală sunt selectate pe baza calificărilor

lor și sunt supervizate pentru a se asigura că oferă îngrijirea optimă posibilă.

► Drepturile omului

Drepturile pe care le au toți oamenii, inclusiv copiii, pur și simplu pentru că sunt ființe umane, indiferent de abilitățile lor, cetățenie, etnie, sex, limbă, naționalitate, rasă sau orientare sexuală.

► Plan individual de îngrijire

Acest plan este realizat prin conlucrarea dintre copilul aflat în îngrijire și echipa de îngrijire. El este conceput pentru a împlini nevoile specifice ale copilului și ia în considerare abilitățile și aspirațiile ei/lui individuale. Planul desemnează cine e responsabil pentru dezvoltarea emoțională, cognitivă, fizică și socială a copilului și este evaluat periodic prin procesul numit analiza îngrijirii.

► Părăsirea asistării

Procesul prin care tânărul este ajutat să facă o tranziție lină de la asistare la viața independentă. Aceasta include educație, instruire și dobândirea de deprinderi de viață independentă, precum și servicii de „post-asistare”, pentru a ajuta tânărul când devine independent. Acestea pot in-

clude: consiliere, instruire în deprinderi de viață independentă după plecarea din asistare, resurse comunitare, scutiri de taxe la universități și diferite forme de asistență financiară.

► Funcționar însărcinat cu preluarea plângerilor (ombudsperson)

Este o persoană desemnată de guverne pentru a se asigura că drepturile omului sunt respectate de organizațiile de stat și private și de persoanele individuale. El trebuie să aibă o bună cunoaștere a drepturilor copiilor. Când copii sau tinerii se plâng de încălcarea drepturilor lor, este treaba acestui funcționar să inițieze o anchetă și să propună soluții. În unele țări, există o persoană specială cu acest rol pentru copii și tineri. Funcționarii însărcinați cu preluarea plângerilor copiilor din Europa au format Rețeaua Europeană a Ombudsman-ilor: <http://crin.org/enoc/members/index.asp>

► Standarde de calitate a îngrijirii

Acestea sunt standarde care garantează un nivel adecvat de îngrijire. Standardele de calitate a îngrijirii trebuie implementate în toate situațiile de îngrijire și respectate în timpul furnizării tuturor aspectelor îngrijirii: admisii, procesul de planificare, post-asis-

tare, proceduri de protecție a copilului și așa mai departe. Standardele Quality4Children (Q4C) constituie un exemplu de standarde de calitate a îngrijirii.

► **Îngrijire rezidențială**

Aceasta este o formă de îngrijire alternativă de tip non-familial, în care îngrijirea este furnizată în grupuri mai mici sau mai mari de către grupuri de specialiști plătiți care lucrează în ture. Când o facilitate de îngrijire găzduiește un număr mare de copii care poate ajunge până la 300, aceasta se numește îngrijire instituțională. Condițiile și calitatea îngrijirii generate de acest model fac să fie dificil pentru copii să-și exercite drepturile. Multe țări din Europa își înlocuiesc instituțiile cu modele de îngrijire de tip familial, printr-un proces cunoscut sub numele de „dez-instituționalizare”.

► **SOS Satele Copiilor**

Este un model de îngrijire de tip familial, în care copilul care a pierdut îngrijirea parentală poate crește într-un mediu familial protector. Furnizorul de îngrijire SOS conduce familia SOS și este direct responsabil de îngrijirea și dezvoltarea copilului.

► **Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului**

Acesta este un set convenit internațional de standarde și obligații de a proteja și a promova drepturile tuturor persoanelor cu vârsta sub 18 ani. Aceste drepturi sunt menite să se asigure că, copiii cresc în cele mai bune condiții cu putință – se dezvoltă și învață într-un mediu sigur, au acces la o bună îngrijire a sănătății și participă pe deplin la viața familială, culturală și socială.

► **Tineri care împlinesc vârsta de părăsire a asistării**

Aceștia sunt tinerii care părăsesc asistarea pentru că au atins vârsta când nu mai au dreptul la protecție specială și asistare în cadrul sistemului de îngrijire.

Află mai multe și implică-te!

Programul Consiliului Europei **„Construind o Europă cu și pentru copii”** (este bine să introducem aici și numele în engleză!) este destinat promovării drepturilor omului ale copiilor și să protejeze copiii de orice formă de violență.

Acest program abordează teme precum: violența acasă și la școală, educația pentru drepturile omului, copiii și internetul, copiii și sistemul de justiție. Drepturile și nevoile specifice ale copiilor lipsiți de îngrijire parentală sunt luate în considerare, în particular în contextul accesului la servicii educaționale, sociale, de sănătate și legale și dreptului de a participa. Poți vizita website-ul de mai jos pentru mai multe informații cu privire la convenții, întruniri și publicații și să joci jocul online “Wild Web Woods”.

► www.coe.int/children

SOS Satele Copiilor este o organizație non-guvernamentală și non-confesională, focalizată pe copii, care oferă servicii directe în domeniul îngrijirii, educației și sănătății pentru copiii care riscă să piardă îngrijirea parentală sau au pierdut-o deja. Organizația mai dezvoltă și capacitatea furnizorilor de îngrijire, a familiilor copiilor și a comunităților de a oferi îngrijire adecvată copiilor.

De asemenea, SOS Satele Copiilor pledează pentru drepturile copiilor lipsiți de îngrijire parentală. A fost fondată în 1949, iar operațiunile sale, care acoperă 130 de țări, sunt ghidate de spiritul CNUDC.

► www.sos-childrensvillages.org

Standardele Quality4Children (Q4C) constituie o colecție de 18 standarde de calitate pentru îngrijirea alternativă a copiilor din Europa. Procesul dezvoltării Standardelor Q4C s-a bazat pe „spunerea de povești” („story-telling”), o metodă de cercetare participativă, care a implicat aproape 500 de oameni din 32 de țări, inclusiv copii, tineri, familii de origine, furnizori de îngrijire, asistenți sociali și alți actori.

Standardele Quality4Children au fost lansate în iunie 2007 la Parlamentul European de către cele trei organizații inițiatoare: SOS Satele Copiilor, Organizația Internațională pentru Asistare Parentală (International Foster Care Organisation) și Federația Internațională a Comunităților

Educative (Fédération Internationale des Communautés Educatives).

De atunci, aceste trei organizații au promovat implementarea standardelor în politicile naționale și în practica de asistare. Atât copiii și tinerii, cât și furnizorii lor de îngrijire, sunt încurajați să cunoască și să folosească Standardele Q4C în locatiile lor de îngrijire.

► www.quality4children.info

Power4Youth este o comunitate de tineri care trăiesc (sau au trăit) în îngrijire alternativă. Ei sunt interesați de: schimb de puncte de vedere; împărtășirea experiențelor; construirea de prietenii; participarea la implementarea Standardelor Q4C; și căutarea de sprijin de la cei de aceeași vârstă cu ei. Fiecare copil sau tânăr sub 28 ani cu experiență în îngrijire poate deveni membru al comunității P4Y. Pe lângă schimbul virtual permanent de informații, comunitatea P4Y găzduiește și întâlniri față-în-față pentru membrii ei în care se discută subiecte de interes pentru copiii și tinerii cu experiență în îngrijire. Ei fac și propuneri pentru îmbunătățirea calității îngrijirii și lobby la nivel național și internațional pentru ca aceste propuneri să fie luate în considerare.

► www.power4youth.eu

Linkuri utile

- ▶ **Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copiilor**

- ▶ Textul complet al convenției:
www2.ohchr.org/english/law/crc.htm

- ▶ Versiunea adaptată pentru copii:

- ▶ Verificați dacă există CNUC în propria limbă pe:
www.unicef.org/voy/explore/rights/explore_2781.html

- ▶ **Recomandarea Consiliului Europei Rec(2005)5 cu privire la copiii care trăiesc în instituții rezidențiale**

www.coe.int/familypolicy

(selecționați “children in residential institutions” (copii în instituții rezidențiale); disponibil în limba cehă, franceză, islandeză, engleză, rusă, greacă, poloneză, estonă și sârbă)

- ▶ **Departamentul Consiliului Europei pentru Drepturile Copiilor și Politica Familiei**

www.coe.int/familypolicy

- ▶ **Activitățile Consiliului Europei cu privire la copiii din instituții**

www.coe.int/familypolicy

(selecționează “children in residential institutions” (copii în instituții rezidențiale))

- ▶ **Programul Consiliului Europei “Building a Europe for and with children”**

www.coe.int/children

- ▶ **Standardele Quality4Children (Q4C)**

www.quality4children.info

- ▶ Versiuni în 26 de limbi:

www.quality4children.info/content/cms,id,89,nodeid,31,_country,at,_language,en.html

- ▶ **Power4Youth**

www.power4youth.eu

- ▶ **Liniile Directoare ale NU pentru copiii din îngrijirea alternativă**

www.crin.org/docs/DRAFT_UN_Guidelines.pdf

- ▶ **European Network of Ombudspersons for Children**

<http://crin.org/enoc/members/index.asp>

- ▶ **SOS Satele Copiilor International**

www.sos-childrensvillages.org

- ▶ **International Foster Care Organisation (IFCO)**

www.ifco.info/

- ▶ **International Federation of the Educational Communities (FICE)**

www.fice-inter.org/

- ▶ **Programul Uniunii Europene Union “Youth in action” (Tineri în acțiune)**

www.salto-youth.net/about/

- ▶ **ChildOnEurope: Rețeaua Europeană a Observatoarelor Naționale a Copilăriei (European Network of National Observatories on Childhood)**

www.childoneurope.org

- ▶ **CRIN: Child’s Rights Information Network (Rețeaua de Informații cu privire la drepturile copiilor)**

www.crin.org

- ▶ **Better Care Network (Rețeaua O mai Bună Îngrijire)**

<http://crin.org/bcn/>

- ▶ **Unicef: United Nations Children’s Fund (Fondul Națiunilor Unite pentru Copii)**

www.unicef.org

- ▶ **Voices of Youth (Vocile tinerilor)**

www.unicef.org/voy/explore/rights/explore_155.html
www.unicef.org/protection/files/Parental_Care.pdf

Însemnările tale

Copii și tineri în asistare

Descoperă-ți drepturile!

Voi mai putea să-mi văd familia de origine după ce voi intra în asistare? Și dacă nu vreau să-i văd? Și dacă sufăr abuzuri și neglijare în îngrijirea alternativă? Către cine să mă îndrept dacă am probleme cu asistentul meu social? Am vreun cuvânt de spus în propriul meu proces de asistare?

Copii și tineri în asistare - Descoperă-ți drepturile! este o broșură informativă accesibilă copiilor adresată copiilor și tinerilor aflați în îngrijire alternativă. Ea oferă răspunsuri la toate întrebările de mai sus și la multe altele.

Prin glume, povești și texte informative, copii și tinerii în asistare pot învăța despre drepturile lor, așa cum au fost ele stabilite de Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, Recomandarea Consiliului European cu privire la drepturile copiilor ce trăiesc în instituții rezidențiale și standardele Quality4Children pentru copiii din asistarea extra-familială din Europa. Ei mai pot afla și cum să-și exercite aceste drepturi și să-și asume un rol activ în propriul proces de asistare, inclusiv moduri de a îmbunătăți asistarea.

Children and young people in care – Discover your rights! (traducerea în limba engleza a acestei publicații) poate fi descărcată și de pe www.coe.int/children, website-ul programului Consiliului European cu privire la drepturile copilului, “Building a Europe for and with children” („Construind o Europă cu și pentru copii”).

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

www.coe.int/children

Consiliul European are 47 de state membre, acoperind aproape întregul continent european. Fondat în 1949, Consiliul European urmărește să dezvolte principii democratice și legale comune bazate pe Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Omului și alte texte de referință cu privire la protecția indivizilor, inclusiv a copiilor.